

СТАНОВИЩЕ

по дисертационен труд
на тема: “МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БАСКЕТБОЛ В
УСЛОВИЯТА НА УНИВЕРСИТЕТСКО ОБРАЗОВАНИЕ”
за присъждане на образователната и научна степен “Доктор”

Автор: гл. ас. Ирен Йорданова Пелтекова
Рецензент: проф. дпн Крум Рачев

Представеният обширен ръкопис (почти 200 страници), посветен на баскетбола и включен в учебната дисциплина “Спорт” на висше училище с неспортна насоченост. По-конкретно авторът изследва процеса на усъвършенстване на техническите умения на студентите от профилираните групи по баскетбол на Софийския университет.

Във връзка с това гл. ас. Пелтекова изработва изследователска програма, в която точно са формулирани темата, целта, задачите и предмета на експерименталното проучване. Подбрани са адекватни методи за обосноваване на проблема и разработване на конкретна План-методика на изследването.

За доказване на практическата целесъобразност и достоверност на резултатите и формулираните изводи от отделните методики са използвани съвременни математико-статистически методи, въз основа на които са направени обективни анализи и изводи за спортно-педагогическата практика.

Библиографирани са голям брой източници (202 автора, от които 29 са на латиница и 18 са взети от интернет сайтове). Проучен е обширен литературен и нормативно-документален материал за извличане на необходимата информация за баскетболната игра като основна двигателна и рекреативна дейност в системата на физическото възпитание и спорта в средните и висшите училища.

Доказва, че завидната популярност и широко разпространение на този спорт се дължи на неговата достъпност, динамичност, изпълнен с емоции. Колективните двигателни действия, докторантката мотивира, като приоритет на баскетбола.

Предвид целта на проучването, основателно, на фона на богатото разнообразие от елементи на баскетболната игра в първа глава на труда, Пелтекова приоритетно разглежда елемента “стрелба в коша”. Същевременно тя подчертава, че изследванията и публикациите в тази област на научното познание третира биомеханичната структура (техниката) на стрелбата и според нея недостатъчно се обръща внимание на методиката на обучение в тази фина многокомпонентна техника, каквато е “стрелбата в коша” като завършващ двигателен акт, към която проблематика докторантката насочва своите научни интереси.

Обобщавайки спортно-педагогическата практика във връзка с обучението и тренировката по баскетбол, гл.ас. Ирен Пелтекова стига до извода, че учебно-тренировъчният процес в спортните клубове е със значително по-голям брой часове, поради което е неприложим в университетските условия.

Така тя разработва и експериментира два модела – единият адаптиран за обучение по баскетбол на студенти от профилираните групи във висшето училище, а другият за студенти по време на учебно-спортните им практики. За целта са изградени две експериментални и две контролни групи.

Педагогическият експеримент продължава една учебна година, с едно занятие седмично, със съответната продължителност и т.н. Експерименталното проучване е обезпечено със съвременна методика – средства, методи, спортно-педагогически контрол.

Интерпретацията на резултатите от изследването дават убедително предимство на експерименталната методика както по отношение на кондиционната, така и по отношение на техническата подготовка.

Разработеният и апробиран Модел на обучение и тренировка на студентите от профилираните групи по баскетбол, както и Моделът за учебно-спортните практики с приоритетно изучаване и усъвършенстване на техниката на стрелбата в коша и повишаване на специфичната кондиционна подготовка са достъпни, приложими и ефективни в университетските условия.

Наред с положителните оценки ще си позволя, не като критична бележка, а като отношение към решението на автора да включи резултатите и интерпретацията на анкетното проучване с преподаватели, треньори и студенти за мнението и оценките им на обучението по баскетбол, в самия край на основната част на труда!?

С изследването на този проблем докторантката е проявила далновидност, но определено считам, че мястото на тази тема е в обзорната част на дисертацията, тъй като обобщените данни от нея са послужили за основа при разработването на изследователската програма – хипотеза, цел, задачи и т.н.

Допуснати са и други несъществени пропуски.

Гл. ас. И. Пелтекова има богато професионално и научно развитие по специалността. От 1999 г. тя е асистент по баскетбол, по-късно ст. асистент и гл. асистент в СУ. Преподавател е по баскетбол към ФНПП, както и треньор по корфбол в СУ.

Има 19 научно-методически публикации в официалния научен печат и 7 участия в научни конференции у нас и чужбина. Част, но достатъчна от тази научно-творческа и публицистична дейност е във връзка с темата на дисертацията.

Накрая още един път искам да подчертая, че благодарение на добре създадената организация на изследването, компетентно подбраните научни методи и методики са позволили на автора да осъществи разностранна оценка на баскетбола във висшето училище (с неспортна насоченост), да направи

конкретни обобщения, изводи и препоръки за обучението по баскетбол на студентите от профилираните групи на Софийския университет.

Всичко това ми дава основание да предложа на почитаемите членове на Научното жури да присъдят на гл. ас. Ирен Йорданова Пелтекова образователната и научна степен “Доктор”.

25.10.2012 г.

Рецензент:
(проф. дпн. Крум Рачев)